

Rapport geeft internal auditor handvatten in 'gevaarlijke' situaties

Om zijn rol als 'truth teller' waar te kunnen maken, moet een internal auditor morele moed tonen. Het hebben van alleen een moreel kompas is niet genoeg.

Dat is het uitgangspunt van het onderzoeksrapport *Morele moed en internal auditors*, geschreven door dr. Edgar Karssing, prof. dr. Ronald Jeurissen en dr. Raymond Zaal van Nyenrode Business Universiteit, in samenwerking met het Instituut van Internal Auditors Nederland (IIA).

Het rapport naar de naleving van de ethische code voor internal auditors werd uitgereikt aan Jantien Heimel (vice-voorzitter IIA Nederland), tijdens het IIA CAE Forum Roundtable op 31 januari in Abcoude.

Alle leden van IIA zijn verplicht zich te houden aan de ethische code voor internal auditors. Deze code bestaat uit de principes die relevant zijn voor professionele uitoefening van internal auditing: integriteit, objectiviteit, vertrouwelijkheid en vakbekwaamheid. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een ethische code met gedragsregels.

'Can do'-mentaliteit

"De uitkomsten naar het onderzoek tot naleving van de code door internal auditors zijn zeer positief", aldus Ronald Jeurissen, hoogleraar Business Ethics aan Nyenrode. "De laagste maar nog steeds goede score verwijst naar het principe vakbekwaamheid. Blijkbaar hebben internal auditors een *can do*-mentaliteit en zijn ze bereid uit hun comfortzone qua kennis, vaardigheden en ervaringen te stappen. Ook voelen internal auditors nauwelijks morele druk om bijvoorbeeld bevindingen aan te passen. Dit wijkt echter af van internationaal onderzoek, waarin wereldwijd ongeveer 34 procent van de internal auditors wel degelijk geregeld morele druk ervaart."

Oordelen versus handelen

Edgar Karssing, universitair hoofddocent beroepsethiek en integriteitsmanagement aan Nyenrode, geeft aan dat internal auditors idealiter zorgvuldig, uitlegbaar en standvastig handelen. "Bij zorgvuldigheid en uitlegbaarheid weet je wat het goede is om te doen, maar er zijn gevaren die het lastig maken om ook naar dit oordeel te handelen. Want tussen oordelen en daadwerkelijk doen, kunnen gevaren staan die het lastig maken om de waarheid te vertellen. Bijvoorbeeld het gevaar dat je relatie met anderen wordt verstoord, gevaren voor je geloofwaardigheid, je effectiviteit, je positie, misschien wel je baan of je carrière. Dan moet je standvastig zijn en dat vereist morele moed. De moed om te doen wat je morele kompas je voorhoudt, ondanks die gevaren."

'Gevaarlijke' situaties

In het rapport wordt een groot aantal handvatten gegeven om met 'gevaarlijke' situaties om te gaan. De uitdaging daarbij is morele moed 'klein' te maken. Moedig handelen hoeft niet per se op grootse en meeslepende wijze. Soms is een kritische vraag stellen voldoende, of kan men een bestuurder wijzen op de kernwaarden van zijn of haar organisatie.

Ook zijn in het onderzoek *bemoedigende* handreikingen benoemd die internal auditors kunnen helpen om morele moed te tonen. Hierbij onderscheiden de onderzoekers persoonlijke, governance- en cultuur-hulpbronnen.

Edgar Karssing reikt het eerste exemplaar van het rapport uit aan Jantien Heimel, vice-voorzitter IIA Nederland.

Deel dit artikel

GERELATEERD

NIEUWS | 24 november 2021

Green paper 'Moraal versus Wet' moet gedachten 'helpen scherpen'

De NBA heeft een green paper uitgebracht over morele dilemma's van accountants bij hun dagelijkse praktijkuitoefening. Reageren op de inhoud kan tot eind december. →

ETHIEK, CULTUUR & GEDRAG | 17 november 2021

Faculty Ethiek, Cultuur & Gedrag: 'Voor integriteit heb je anderen nodig'

Duiden van huidige ontwikkelingen, richting geven aan toekomstige ontwikkelingen en aangeven hoe je deze kennis in de praktijk professioneel toepast. Dat zijn de... →

NIEUWS | 14 juli 2021

IIA-rapport over rol internal audit bij klimaatverandering en milieurisico's

Het Instituut van Internal Auditors Nederland (IIA) heeft het onderzoeksrapport 'Climate change and environmental risk - uitdagingen en handvatten voor internal... →

MAGAZINE | 07 mei 2021

'Waarom doen we wat we doen'

Filosofie speelt in veel beroepen een belangrijke rol. Denk aan medisch-ethische kwesties (is euthanasie acceptabel) of het bepalen van de strafmaat in de rechtspraak... →

IIA-WEBINAR | 15 januari 2021

Internal audit bij pensioenfondsen: zoektocht naar goede invulling

Waar bij financiële instellingen de internal auditafdeling traditioneel vaak een flinke omvang heeft, is dit bij pensioenfondsen nog een betrekkelijk nieuw fenomeen. →
